

AANTEKENINGEN HOORZITTING BEWONERS BOTERVEEN / GEDEPUTEERDE STATEN DRENTHE

3 juli 2023, 12.45 uur; kenmerk RB 20230047 – 0102843; mr. J.H. van Woudenberg

1. Vandaag gaat het om de vraag of Gedeputeerde Staten (GS) handhavend dient op te treden in verband met de teelt van lelies op een aantal percelen aan de Boterveen te Dwingeloo.

Belanghebbenden

2. Belanghebbenden [REDACTED] (7a en 7b; Boterveen [REDACTED]), [REDACTED] [REDACTED] (9a en 9b; Boterveen [REDACTED] en [REDACTED] (8a en 8b Vorrelvenen [REDACTED] wensen hun bezwaar in te trekken. Dit heeft te maken met het feit dat de advocaat van Joling nadat de rechter op 12 juni 2023 in kort geding Joling had verboden gewasbeschermingsmiddelen ten behoeve van de lelieteelt toe te passen, hen – ten onrechte - rechtstreeks heeft benaderd en heeft bedreigd met aansprakelijkheid voor schade van Joling als gevolg van dit verbod.
3. GS heeft in het verweerschrift opnieuw gezegd dat de belanghebbenden wonend of gevestigd aan Boterveen [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (en Vorrelvenen [REDACTED]) geen belanghebbenden zouden zijn. Doorslaggevend is volgens GS dat er bosschages tussen de Boterveen [REDACTED] en de percelen waarop lelies worden gekweekt, liggen. Die bosschages zouden maken dat *'het meer dan aannemelijk is dat feitelijke effecten van enige betekenis van de activiteit niet te verwachten zijn'*.
4. Boterveen [REDACTED] [REDACTED] liggen op respectievelijk slechts 90, 40 en 40 meter van de percelen waarop lelieteelt plaatsvindt. GS maakt niet duidelijk op grond hij meent dat de bosschages de effecten van de activiteit beperken. Kennelijk stelt GS zich het zo voor dat de gewasbeschermingsmiddelen zich (alleen?) door de lucht verplaatsen (en alleen op het moment dat gespoten wordt?) en dan worden tegengehouden door de bosschages. Dat is hoe dan ook onjuist, maar ook als dat wel het geval zou zijn, zullen de gewasbeschermingsmiddelen zich toch ook over de bosschages heen en ertussendoor verplaatsen? Een groot deel van de middelen zal dus ook in dat scenario niet door de bosschages worden tegengehouden. Maar afgezien daarvan: uit onderzoek (SPRINT onderzoek) volgt dat gewasbeschermingsmiddelen zich niet alleen via de lucht, maar op allerlei manieren verspreiden, zoals bijvoorbeeld ook via de bodem en via grondgebonden en stofdeeltjes waaraan zij zich hechten. Die verspreiding gaat over grote afstanden. In huisstof komen de meeste residuen van gewasbeschermingsmiddelen voor. Ook het RIVM heeft al in 2019 geconcludeerd dat blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen vooral door verdamping en via huisstof plaatsvindt. Tegen verspreiding via verdamping, grondgebonden deeltjes en stofdeeltjes kunnen de bosschages geen bescherming bieden. Zie voor een samenvatting van de relevante (voorlopige) conclusies van deze (deels nog lopende) onderzoeken: uitspraak van 12 juni 2023, ECLI:RBNNE:2023:2333.

5. GS zegt dat het onderzoek naar gewasbeschermingsmiddelen en de effecten daarvan op onder meer de gezondheid van mensen zijn aandacht heeft, maar dit blijkt dus niet uit wat in het verweerschrift staat. Uit onderzoek volgt immers ook dat op een afstand van 0-250 meter van plekken waar met gewasbeschermingsmiddelen wordt gespoten, eenzelfde concentratie van gewasbeschermingsmiddelen in menselijke vloeistoffen wordt aangetroffen. Pas na 250 meter neemt de concentratie af. De door GS veronderstelde bescherming door bosschages vindt dus geen steun in het onderzoek naar de effecten van gewasbeschermingsmiddelen.
6. Het is GS die moet duidelijk maken op grond waarvan hij meent dat de bosschages een beschermend effect zouden hebben. Dat doet GS niet, waardoor het besluit aan een motiveringsgebrek lijdt. En in het licht van de stand van het onderzoek naar de effecten van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is ook niet aannemelijk dat op plekken die op 40-90 meter (maar ook verder) van de bewuste percelen liggen, geen feitelijke effecten van enige betekenis van de activiteiten te verwachten zijn.
7. Volgens GS vloeit ook uit het feit dat de op de percelen gebruikte gewasbeschermingsmiddelen zijn toegelaten door het Ctgb dat bij gebruik geen sprake kan zijn van gevolgen van niet-geringe betekenis voor Boterveen [REDACTED]. Onduidelijk is vanuit dat uitgangspunt op grond waar GS aanneemt dat voor Boterveen [REDACTED] anders dan voor Boterveen [REDACTED] dan wél sprake is van gevolgen van niet-geringe betekenis. Boterveen [REDACTED]: [REDACTED] liggen weliswaar dicht bij de lelievelden, maar dat verschil is gegeven de resultaten van onder meer het OBO onderzoek niet relevant. Tussen 0 en 250 meter worden dezelfde residuen aangetroffen. Ook in het licht van het advies van de GGD aan alle bezwaarmakers (en niet alleen aan de bewoners van Boterveen [REDACTED] [REDACTED]) om als Joling gewasbeschermingsmiddelen spuit, een aantal uren binnen te blijven, de deuren en ramen gesloten te houden en geen was buiten te laten hangen, is onduidelijk op grond waarvan het door GS gemaakte onderscheid tussen Boterveen [REDACTED] (en Vorrelvenen [REDACTED] en Boterveen [REDACTED] [REDACTED] is gebaseerd.
8. Het Ctgb (en ook de Europese toezichthouder) onderzoekt in het kader van de toelating van middelen bovendien niet de reacties en gevolgen van vermenging van gewasbeschermingsmiddelen, al dan niet in combinatie met bindmiddelen. Het is juist bij lelieteelt gebruikelijk om van die zogenaamde cocktails en bindmiddelen gebruik te maken. Het is dus helemaal niet duidelijk dat de op zich door het Ctgb toegelaten gewasbeschermingsmiddelen geen schadelijk effect op mensen en dieren hebben en een aanvaardbaar risico opleveren. De voorzieningenrechter heeft hierover in zijn uitspraak van 12 juni 2023 het volgende overwogen: *'Het enkele feit dat gewasbeschermingsmiddelen zijn toegelaten, geeft in ieder geval geen garantie op het ontbreken van met name het uitgestelde schadelijk effect op de gezondheid van mensen. Als gevolg van een tekort aan onderzoek naar neurotoxiciteit en neurodegeneratieve gevolgen bij mensen, bestaat binnen het huidige Europese en nationale systeem van goedkeuring en toelating van gewasbeschermingsmiddelen een onvoldoende duidelijk beeld van de mogelijke neurologische gevolgen van de onderzochte middelen en stoffen'.*

9. Ook op dit punt is het besluit dus onvoldoende gemotiveerd.
10. GS heeft twijfels over door belanghebbende Blauwbloem (en de overige ondernemingen) geleden economische schade als gevolg van het spuiten. Die schade is er wel degelijk. GS gaat ervan uit dat die schade ontstaat doordat mensen trainingen afzeggen of minder mensen zich aanmelden daarvoor. Dat is echter niet het belangrijkste deel van het verhaal. Het spuiten heeft tot gevolg dat Blauwbloem (en de overige ondernemingen) het niet verantwoord vindt om nog langer buitenactiviteiten aan te bieden, zeker niet op het moment dat er daadwerkelijk gespoten wordt. Het moment waarop gespoten wordt, kan Blauwbloem (en de overige ondernemingen) ook niet voorspellen. Duidelijk is dat de GGD adviseert om als Joling gewasbeschermingsmiddelen spuit, een aantal uren binnen te blijven, de deuren en ramen gesloten te houden en geen was buiten te laten hangen. Gevolg van de lelieteelt is dus dat Blauwbloem (en de overige ondernemingen) niet actief meer reclame kan maken voor haar activiteiten bij aanmeldingen vaak 'nee' moet verkopen. In een enkel geval lukt het om de activiteiten elders te laten plaatsvinden. Het is voor Blauwbloem geen optie om te melden dat als gespoten wordt, de GGD adviseert binnen te blijven en vervolgens toch buitenactiviteiten te organiseren en die weer af te gelasten of naar binnen te verplaatsen op het moment dat gespoten wordt. Dat zou pas echt schadelijk zijn voor de onderneming. Sinds het vonnis van de voorzieningenrechter worden overigens weer wel activiteiten georganiseerd en functioneren de ondernemingen weer min of meer als vanouds.
11. Voor het overige verwijs ik in dit verband naar de gronden van bezwaar onder 2 tot en met 17.
- Overtreding artikel 2.7 Wnb, significante gevolgen*
12. GS stelt dat de feitelijke afstand tussen het Natura 2002 gebied en de relevante percelen ongeveer 260 meter is. De kaartjes en metingen waarop GS zich in het verweerschrift baseert zijn echter volstrekt onleesbaar, zodat onduidelijk blijft of die 260 meter juist is. De bewoners houden het erop dat de afstand 250 meter bedraagt.
13. Het wettelijk voorschrift dat belanghebbenden geschonden achten, is artikel 2.7 lid 2 Wet natuurbescherming. Dit artikel bepaalt dat het zonder vergunning verboden is een project te realiseren dat niet direct verband houdt met het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.
14. GS neemt aan dat bij de lelieteelt door Joling op Boterveld sprake is van een project. Ook de rechtbank Noord-Nederland heeft dat eerder bepaald (RBNNE:2021:2483). De lelieteelt betreft zonder enige twijfel een fysieke ingreep in het natuurlijk milieu. Ook is duidelijk dat de lelieteelt niet direct noodzakelijk, dan wel verband houdt met het beheer, van / voor een Natura 2000-gebied.
15. Dit maakt dat voor het constateren van de vergunningplicht met name het onderdeel '*significante gevolgen*' een belangrijk punt vormt. De Afdeling (alsmede het Hof van

- Justitie) heeft in bestendige jurisprudentie geoordeeld dat voorafgaand aan een project moet worden beoordeeld of er sprake kan zijn van significante gevolgen. Dit wordt de voortoets genoemd. Het Hof van Justitie baseert zijn uitspraak op artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn, waarvan 1 artikel 2.7 lid 2 Wnb de nationale codificatie betreft. Uit artikel 2.7 lid 2 Wnb vloeit de verplichting tot het doen van een voortoets voort. Dit is echter niet gebeurd, althans dat is niet aangetoond. Al daarmee is artikel 2.7 lid 2 Wnb overtreden.
16. Wanneer na een voortoets de conclusie wordt getrokken dat significante gevolgen niet zijn uit te sluiten, moet een zogenaamde passende beoordeling te worden gemaakt (ABRvS 2 november 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3159, r.o. 5.1). Deze verplichting staat ook opgenomen in artikel 2.8 lid 1 Wnb, waarin expliciet wordt verwezen naar artikel 2.7 lid 2 Wnb. Door ook deze passende beoordeling niet te maken, is opnieuw sprake van een overtreding van een wettelijk voorschrift.
 17. In dit verband is van belang dat, gezien de resultaten van verrichte onderzoeken, zeer aannemelijk is dat gewasbeschermingsmiddelen neerdalen binnen het Natura 2000-gebied en dus de flora en fauna in het Natura 2000-gebied kunnen aantasten, zodat alleen al daarom wel degelijk sprake is van (mogelijke) significante gevolgen. Als op een afstand tussen 0 en 250 meter eenzelfde concentratie wordt aangetroffen en die concentratie daarna geleidelijk afneemt, kan toch niet in redelijkheid worden volgehouden dat significante effecten zijn uitgesloten op een afstand 260 meter? Uit onderzoek is bovendien gebleken dat gewasbeschermingsmiddelen zich niet alleen via de lucht, maar op allerlei manieren verspreiden, zoals bijvoorbeeld ook via de bodem en via grondgebonden en stofdeeltjes waaraan zij zich hechten.
 18. GS erkent ook dat zelf er onderzoek zou moeten worden gedaan, maar laat weten dat dat landelijk nog niet van de grond is gekomen vanwege de moeilijkheid van afbakening van het onderzoek. Het onderzoek zal dus nog lang op zich laten wachten. Overigens zou de provincie Drenthe dit onderzoek ook zelf kunnen laten uitvoeren. Ondertussen is er in elk geval onzekerheid over de gevolgen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de natuur, terwijl er wel al duidelijke aanwijzingen zijn dat er schade ontstaat en is ontstaan. Met het onderkennen van de noodzaak van onderzoek erkent GS dat er onvoldoende kennis is en onzekerheid over de gevolgen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor de natuur. Dit is echter voor GS geen aanleiding om gedurende de periode van onzekerheid en onderzoek, intensief (om niet te zeggen excessief) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aan een vergunningplicht te onderwerpen, terwijl dit wel zo zou moeten zijn op grond van artikel 2.7 en 2.8 van de Wnb. In plaats daarvan laat GS het huidige gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ongemoeid, zelfs in de directe nabijheid van Natura 2000 gebieden, terwijl de onderzoeksresultaten van nader onderzoek nog jaren op zich kunnen laten wachten.
 19. GS gaat daarbij ook voorbij aan de uitspraak van de rechter (RBNNE:2021:2483) die heeft geoordeeld dat lelieteelt een project is in de zin van artikel 2.7 Wnb en dus in beginsel vergunningplichtig. GS wijst erop dat deze uitspraak op dit moment bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State voorligt (zie verweerschrift bladzijde 4), maar die omstandigheid kan er niet aan afdoen dat er op dit moment een

oordeel van de rechter ligt. Gezien alle aanwijzingen dat gewasbeschermingsmiddelen schade opleveren voor de natuur, zou GS zolang niet duidelijk is dat gewasbeschermingsmiddelen geen schade opleveren voor de natuur, voor lelieteelt het vereiste van een vergunning moeten hanteren, zeker als het gaat om teelt in de directe nabijheid van een Natura 2000 gebied.

20. GS zegt in het verweerschrift dat hij het uitgangspunt hanteert dat op grotere afstand dan 250 meter van Natura 2000 gebied significante effecten zijn uitgesloten. Die grens baseert GS op het onderzoek Bestrijdingsmiddelen en omwonenden (OBO). GS erkent daarbij in het verweerschrift dat het onderzoek inderdaad niet specifiek is gericht op vaststelling van aantasting van natuur door gewasbeschermingsmiddelen, maar acht het toch relevant omdat het wel gericht is op verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen in de omgeving: *'hoe verder van de bronlocatie, hoe lager de concentratie gewasbeschermingsmiddelen'*.
21. Dit standpunt van GS gaat niet op. Ten eerste is er verschil tussen verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen ten aanzien van de mens en ten aanzien van dieren en planten. De manier waarop mensen met de gewasbeschermingsmiddelen in aanraking (kunnen) komen, zijn vanzelfsprekend verschillend van de manier waarop planten en dieren daarmee in aanraking komen. Vogels en insecten vliegen, zullen zich in lelievelden begeven en op de bespoten gewassen gaan zitten, dieren en planten drinken geen schoon water uit de kraan, verplaatsen zich niet over wegen en paden, en over vaak grotere afstanden dan mensen etc. Het is daarom niet aannemelijk dat uit OBO zinvolle conclusies zijn te trekken over het effect van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de natuur. OBO laat een groot deel van de voor dieren en planten relevante aspecten onbesproken, omdat het onderzoek alleen over mensen gaat. Gezien de wijze waarop planten en dieren leven, is echter te verwachten dat zij kwetsbaarder zijn voor de effecten van gewasbeschermingsmiddelen dan mensen en kan dus hoe dan ook niet worden volgehouden dat op een afstand van meer dan 250 meter significante effecten op de natuur zijn uitgesloten.
22. Ook los daarvan is de grens van 250 meter waarbuiten volgens GS effecten op de natuur zijn uitgesloten overigens volstrekt arbitrair. Onduidelijk is waarop GS het standpunt baseert dat alleen binnen een grens van 250 meter significante effecten niet zijn uitgesloten; OBO concludeert dat niet. Als dan al het OBO tot uitgangspunt zou worden genomen, dan geldt op basis daarvan dat moet worden geconcludeerd dat de effecten na 250 meter weliswaar afnemen, maar niet weg zijn. Uitgaande van het OBO (dat dus eigenlijk niets zegt over het effect op de natuur) is er dus ook maar een gering verschil in effecten tussen 250 en 260 meter. Zeker kan niet worden gezegd dat significante effecten op een afstand van verder dan 250 meter zijn uitgesloten. Het door GS genoemde activiteitenbesluit milieubeheer is in dit verband niet relevant.
23. Ten onrechte is door GS niet aan de verplichtingen op grond van artikel 2.7 lid 2 Wnb voldaan. Daardoor is sprake van een overtreding als omschreven in artikel 5.1 lid 1 Awb.

Standpunt referentiesituatie

24. GS meent dat geen sprake is van een overtreding, doordat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aan de hand van een referentiesituatie zou moeten worden beoordeeld. Dit standpunt ontleent GS aan uitspraken van de Raad van State (RVS:2022:2874 en RVS:2022:3767). Deze uitspraken zijn echter niet vergelijkbaar met waar het in deze bezwaarprocedure om gaat.
25. De uitspraken waar GS in het verweerschrift op duidt, gaan erover op welke wijze de referentiesituatie voor en de gevolgen van het weiden van vee kunnen worden beoordeeld; deze uitspraken vormen dus een uitwerking van de meststoffenwetgeving met alle bijzonderheden van dien. Dat is iets heel anders dan het beoordelen van de vraag of gebruik van gewasbeschermingsmiddelen significante effecten voor de natuur meebrengt. Voor dat laatste is de toets van artikel 2.7 en 2.8 Wnb van belang en niet de referentiesituatie van bemesten die wordt ontleend aan het planologisch regime dat voor die gronden geldt. Ook de referentiedatum van 10 juni 1994 is niet van toepassing als het gaat om effecten van gewasbeschermingsmiddelen op Natura 2000 gebieden. Een en ander is dus sowieso niet vergelijkbaar en GS kan zo niet de toets die artikel 2.7 en 2.8 Wnb vereisen, omzeilen.
26. Toch het volgende. In deze zaak gaat het om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De stikstofdepositie voortkomend uit bemesten en/of beweiden van vee betreft een vrij stabiele belasting op het Natura 2000-gebied. Bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen gaat het echter niet om stabiele belasting, althans geen belasting waarvan de stabiliteit is te vergelijken met de stikstofbelasting voortkomend uit bemesten en/of beweiden. Zoals op pagina 5 van het bezwaarschrift is opgemerkt, behelst de belasting voortkomend uit de teelt van lelies het dubbele, drievoudige, viervoudige tot mogelijk het tienvoudige van ander agrarisch gebruik; reden ook om lelieteelt als project te beschouwen.
27. Door deze grote intensivering van het gebruik afhankelijk van de soort teelt, is – anders dan GS betoogt – de generieke aanduiding als agrarisch gebruik niet voldoende om de referentiesituatie inzichtelijk te maken. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor bijvoorbeeld de maisteelt en lelieteelt kunnen niet met elkaar worden vergeleken. Bij mais is geen sprake van intensief gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bij lelieteelt is dat gebruik juist wel zeer intensief. Het betoog van GS is dus onvoldoende geconcretiseerd, omdat de situatie van het weiden van vee niet te vergelijken is met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen waarbij voor iedere teelt andere middelen met verschillende intensiteit worden gebruikt.
28. In de visie van GS is, als op de referentiedatum sprake was van toegestaan gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, vervolgens onbeperkt gebruik daarvan toegestaan, behoudens in het geval dit later is verboden. Deze benadering gaat geheel voorbij aan de bepalingen van artikel 2.7 en 2.8 van de Wnb, waarin toename van de intensiteit van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen juist wel van belang is. Nu bij lelieteelt ten opzichte van andere gewassen sprake is van zeer intensief (excessief) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, is anders dan GS in het verweerschrift zegt, de kans ook niet zeer groot dat dat het huidige gebruik binnen de referentiesituatie blijft. Het gaat in

het kader van de beoordeling van de vraag of moet worden overgegaan tot handhaving ook niet over 'kansen'. Ook in dat opzicht is de beslissing van GS onvoldoende gemotiveerd.

Geen sprake project dat onder uitzonderingssituatie valt

29. Het betoog dat het project van de lelieteelt aan de Boterveen onder de uitzondering valt, zoals omschreven in de uitspraak van het Hof van Justitie van 7 november 2018, gaat niet op. Deze uitzondering houdt in dat wanneer naar nationaal recht voor 2004 toestemming was verleend voor een project, niet opnieuw toestemming behoeft te worden gevraagd. Deze uitzondering is echter alleen van kracht wanneer het gaat om één enkele activiteit die zich kenmerkt door een gemeenschappelijk doel, continuïteit en volledige overeenstemming op het gebied van de locatie waar en de voorwaarden waaronder de activiteit wordt uitgevoerd.
30. Daarvan is geen sprake. In de eerste plaats is er geen toestemming van vóór 2004. In de tweede plaats is de activiteit niet aan te duiden als een activiteit met continuïteit, die op hetzelfde gebied plaatsvindt onder dezelfde voorwaarden. Zo blijkt, zoals aangegeven op de kaart verstrekt door de advocaat van de derdebelanghebbende, dat er diverse soorten gewassen zijn geplant aan de Boterveen door de jaren heen. De activiteit is aldus nogal gewijzigd van omvang. Daarbij is ook niet duidelijk of de activiteit ook daadwerkelijk dezelfde activiteit betreft. De kaarten bevatten vaker de aanduiding 'bloembollen', terwijl het nu juist gaat om de belasting voortkomend uit het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij de lelieteelt. De teelt van andere bloemen gebruikt aanzienlijk minder gewasbeschermingsmiddelen (zie de tabel op blz. 5 van het bezwaarschrift). Hyacinten, gladiolen en zelfs tulpen gebruiken aanzienlijk minder gewasbeschermingsmiddelen, waardoor deze activiteiten - naast dat deze op volstrekt andere locaties plaatsvinden - ook een aanmerkelijk gewijzigd karakter kennen en dus niet vergelijkbaar zijn met lelieteelt. Er kan dus niet worden gesproken van een uitzondering zoals opgemerkt in de uitspraak van het Hof van Justitie.
31. Belanghebbenden willen nog opmerken dat de bewijslast voor het niet-aanwezig zijn van een overtreding bij GS ligt, en niet bij belanghebbenden. In bestendige jurisprudentie van de Afdeling rechtspraak RvS wordt duidelijk dat de verzoeker om handhaving niet het bewijs hoeft te leveren dat sprake is van een overtreding. Zoals de Afdeling standaard overweegt, is handhaving een bevoegdheid en daarmee een verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan. Een verzoek tot handhaving behoeft dus niet het bewijs te bevatten dat tot handhaving dient te worden overgegaan. Kort gezegd; het bestuursorgaan moet zorgvuldig onderzoek doen naar aanleiding van een handhavingverzoek, om te achterhalen of er daadwerkelijk sprake is van een overtreding als omschreven in artikel 5:1 lid 1 Awb.
32. GS heeft onvoldoende zorgvuldig onderzoek gedaan. GS komt niet verder dan de ongemotiveerde mededeling dat op een afstand van langer dan 250 meter significantie effecten zijn uitgesloten en de mededeling dat 'de kans zeer groot is' dat het gebruik binnen de referentiesituatie blijft, waarmee dus overigens ook is gezegd dat de kans er

is dat het gebruik boven de referentiesituatie komt. GS had een vooronderzoek moeten verrichten. Door dat niet te doen, terwijl duidelijk was dat dit noodzakelijk was (gezien de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland) – heeft GS in strijd gehandeld met de verplichtingen voortvloeiend uit artikel 2.7 lid 2 Wnb, en dient handhavend te worden opgetreden (zie RVS:2016:2743, r.o. 11.2).

Advocaat gemachtigde,

J.H. van Woudenberg

Deze zaak wordt behandeld door Jolien van Woudenberg, Höcker advocaten, Apollolaan 153,
1077AS AMSTERDAM, [REDACTED], [REDACTED]